

Fra:

NOAH - for dyrs rettigheter
Osterhaugsgate 12
0183 Oslo
E-post: jb-r@online.no

Norsk Huskattforening
Ragnhild Schibbyes vei 36
0968 Oslo
E-post: beikeset@getmail.no

Til:

Vestfold politidistrikt
Postboks 2073, 3103 Tønsberg
E-post: post.vestfold@politiet.no

Sandefjord politistasjon
Postboks 231, 3201 Sandefjord
E-post: post.vestfold@politiet.no

Kopi:

Mattilsynet
Regionkontoret for Buskerud, Vestfold og Telemark
Bøgata 8
3800 Bø

Mattilsynet
Distriktskontoret for Søndre Vestfold
Kanalgata 9
3263 Larvik

**ANMELDELSE AV MATTILSYNET I SØNDRE VESTFOLD FOR
ULOVLIG AVLIVING AV KATTER I SANDEFJORD**

Oslo, 13.07.08

Norsk Huskattforening og NOAH - for dyrs rettigheter anmelder herved
Mattilsynet i Søndre Vestfold ved veterinær og seniorinspektør Alf Jøndahl og

leder i Dyrevernsmemnda i Søndre Vestfold, Vidar Bergstrøm, Kanalgate 9, 3263 Larvik, for ulovlig avlving av katter i Sandefjord.

Bakgrunn

Sandefjords Blad av 10.07.08 <http://www.sandefjords-blad.no/apps/pbcs.dll/article?AID=/20080710/NYHETER/837473691/1158>

skriver at flere katter deriblant katten Trulte som tilhørte Henry Nilsen, Kamfjordgate 46, den 09.07.08 ble skutt og drept i Skogveien 1 i Sandefjord i en avlivningsaksjon foretatt av Dyrevernsmemnda og Mattilsynet. "Uheldigvis ble en katt som ikke tilhørte denne adressen også skutt. Det er veldig beklagelig," sier veterinær og seniorinspektør i Mattilsynet, Alf Jøndahl. "Katta hadde øyebetennelse", bemerker Vidar Bergstrøm, leder i Dyrevernsmemnda i Søndre Vestfold. Det er ulovlig for enhver å avlive en annens katt på bakgrunn av at den har en øyebetennelse.

Mattilsynet og Dyrevernsmemnda utførte en oppfølging av aksjonen den 23. juni 2008 der 25 katter som holdt til i Skogveien 1 ble avlivet. Totalt fire katter ble avlivet under oppfølgingsaksjonen den 09.07.08. Det antas at det fortsatt kan være katter i området som tilhører Skogveien 1.

I forkant av oppfølgingsaksjonen gikk Mattilsynet og Dyrevernsmemnda rundt i nabolaget og ba naboene merke kattene ved å sette på dem halsbånd. Et halsbånd faller av og er ingen sikker merking. Lovlig og sikker ID-merking av katt er enten ved microchip under huden eller ved øretatovering. En katt som eier ikke har merket, er juridisk like godt beskyttet mot avlving av andre som en katt som er merket. Det ble heller ikke opplyst hvilken dag avlivningsaksjonen skulle foregå.

Metoden

Skyting med salongrifle som avlivningsmetode, uten at dyret er "fiksert", og i et boligområde er vanligvis straffbart. Både dyr og mennesker kan bli skadeskutt. Det er forøvrig for sent å lese av en ID-merket katt etter at den er skutt og død. Enhver katt, også domestiserte katter, blir reddet ved enhver form for "jaktning" på dem. Lovlig og enkel metode ved innfangning av katter, er ved felle der katten kan fikseres for blant annet å undersøke om katten er ID-merket eller skadet.

Omsorgsprogram

Hver katt skulle ha fått en individuell medisinsk sjekk. Kattene som ikke var så syke at de ikke kunne bli bra igjen, kunne fått et verdig liv med et omsorgsprogram som innbefattet ly for vind og vær, mat og vann. Vi vedlegger et skriv som omhandler hva loven sier, forebyggende arbeid, ulemper ved avlving, praktiske løsninger og fordeler med omsorgsmodellen.

Avisen omtaler kattene som "villkatter". Det finnes ikke ville katter i Norge unntatt gaupa. Katter som blir omtalt som "ville", er hjemløse katter som har

blitt forlatt av sine eiere og etterkommere av disse kattene. Det er ingen merkeplikt i Norge. Uansett merkeplikt eller ikke, så skal ikke en katt som eier ikke har merket måtte bøte med livet.

Norsk Huskattforening redegjør på sine nettsider om de dommer som stadfester at innfangning og avlaving av andres katter er ulovlig. Dommene finnes på nettsiden

<http://norskhuskattforening.net> meny "Dyr i borettslag"

<http://norskhuskattforening.net/borettslag.htm> , der særlig brevet til

Leieboerforeningen viser disse dommene. Ytterligere rettspraksis og dommer som er relevante for saken finnes på nettsiden til Norsk Huskattforening

<http://norskhuskattforening.net> meny "Dyr i borettslag" I denne menyen finner dere brevet til Leieboerforeningen

http://norskhuskattforening.net/Leieboerforeningen_juli_2004.pdf . På side 2, pkt. 2 i dette brevet refereres det til tre rettssaker: Åsbråten borettslag fra Holmlia, to tilfeller fra Arendalsområdet

<http://norskhuskattforening.net/arendal.pdf> ,samt Høyesterettsadvokat Tore Sverdrup Engelschiøns utredning lovtolkning om av avlaving av katter

<http://norskhuskattforening.net/katteutv.pdf>.

I en nylig avsagt dom i Halden dømte politiet en kattefanger til å betale kr.

7.500,- i bot fordi vedkommende hadde fanget naboens katt i kattefelle med den hensikt å drepe katten. Se link fra Halden Arbeiderblad: http://www.hahalden.no/vis_sak.asp?refnum=1622.

Det rettslige grunnlag for anmeldelsen

Kommunens adgang til å avlive katter

Kommunestyret gis adgang etter smittevernloven § 4-1 til å treffe vedtak om avlaving når dette er nødvendig ut fra smittevernhensyn. Kommunelegen kan i hastesaker også treffe slike vedtak, jfr. § 4-1, 5.ledd, pkt. 2. Smittevernloven gir bare hjemmel til å treffe vedtak om fanging og avlaving når dette er "nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført til mennesker".

Det fremgår videre klart av lovens oppbygging at det stilles krav om helt ekstraordinære tilfeller, hvor det har oppstått fare for spredning av en eller flere konkrete sykdommer, jfr. ordlyden "allmennfarlig" innledningsvis i bestemmelsen. Det at hjemløse katter generelt og teoretisk kan være smittespredere, antas ikke å være tilstrekkelig grunnlag for å foreta avlaving. Det gis heller ikke anledning til å avlive hjemløse katter på bakgrunn av at de anses som et irritasjonsmoment i hverdagen. Med unntak av det ovennevnte gis det kun adgang til avlaving ut fra dyrevelferdsmessige hensyn. Det vil si

avliving av syke og skadete dyr som ikke har mulighet til å bli friske, jfr. dyrevernloven § 6. Det er imperativt, hvis avliving av hjemløse syke katter skjer, at eide og friske katter skilles ut. Alle innfangede katter må straks undersøkes for individmerking, slik som øretatovering, microchip, halsbånd el.l.

Det må foreligge rutiner for videre behandling av friske katter som ikke er merket. Selv om det er oppfordret til at alle merker sine katter, kan man risikere at katteeiere i området ikke har fått med seg dette varselet. Videre kan katter vandre langt og derfor kan umerkede katter være eide katter fra andre steder. Under en avlivingsaksjon må det garanteres at ingen, verken friske eller eide katter, merket eller ikke, blir avlivet. Det er per i dag ingen merkeplikt på katter i Norge. At man ber innbyggerne merke sine katter i forbindelse med aksjonen endrer ikke dette. Avliving av friske og eide katter er skjedd flere ganger tidligere ved liknende aksjoner. Avliving av friske og eide dyr er ulovlig.

Straffeloven

Man kan ikke avlive andres eide dyr, dette følger blant annet av strl. §§ 291 og 391. Katter vil etter lovverket alltid relateres til en menneskelig eier, og er som sådan en "gjenstand" som tilhører "en annen". Den som tar livet av en eid katt, eller medvirker til det, kan derfor straffes for skadeverk etter disse bestemmelsene. Straffen etter § 391 om skadeverk, er bøter eller fengsel inntil tre måneder. Strl. § 407 uttaler at den som krenker en annens rett, ved å fange eller drepe dyr som ikke er i noens eie, straffes med bøter. Dette omfatter også hjemløse katter.

Dyrevernloven

Dyrevernloven § 1 omfatter alle slags dyr, inkl. katter, både eide og hjemløse. Overtredelse av dyrevernloven kan straffes med bot eller fengsel, jfr. § 31. Dyrevernloven § 6 annet ledd fastslår at avliving av dyr man treffer på, bare kan skje når dyret er så sykt, skadet eller hjelpeløst at det ikke kan bli bra igjen, og når avliving er nødvendig for å hindre mer lidelser for dyret. Avliving av hjemløse og forvillede katter er etter denne forståelse forbudt med mindre de er så syke, skadet eller hjelpeløse at livet ikke står til å redde. Oslo Namsrett kjennelse av 29. mai 1997 uttaler at: "borettslaget vil være uberettiget både til innfangning og avliving av katter enten det nå dreier seg om katter som noen eier, eller det er snakk om herreløse katter, og det ikke sees å foreligge noen hjemmel for unntak som er aktuell i det foreliggende tilfelle." Retten er klar - avliving av eide og hjemløse katter er forbudt uten særskilt hjemmel. Vi henviser for øvrig til forskrift for Avliving av hund og katt

<http://www.lovdatabasen.com/for/sf/ld/ld-19981011-0991.html>

Viltloven

Avliving av friske katter vil være i strid med viltloven § 3 første ledd om fredning, og straffbart etter viltloven § 56, jfr. § 3 annet ledd om forbud mot å

jage fredet vilt. Viltloven freder som kjent alle viltlevende landpattedyr i Norge utenom de fastsatte jakttider som er fastsatt for enkelte dyreslag. I viltloven er i tillegg viltbegrepet utvidet til å gjelde arter som er eller var tamme, og som kan danne viltlevende bestander i norsk fauna. Et typisk eksempel er tamrein som etter omstendighetene blir villrein ved at de "forviller" seg i fjellet og kommer under viltlovens domene. Et annet eksempel er den amerikansk importerte minken som var et fremmedelement i norsk fauna, men som nå faller under viltloven med dens fredningsbestemmelser og jakttider. På samme måte er det ikke noe hinder for at huskatten forviller seg og blir "villkatt", og dermed faller under viltlovens beskyttelse som fredet. Forarbeidet til viltloven bygger på at forvillede katter omfattes av viltloven og følgelig er fredet. I NOU 1974 nr. 21 ble det foreslått som et unntak fra fredningen, at grunneieren kunne skyte omstreifende katter på egen grunn. I Ot.prop. nr. 9 for 1980-81 ble forslaget inntatt som § 52 i utkast til ny viltlov som et unntak fra redningsbestemmelsene. Avlivingsadgangen for grunneieren var ny i forhold til dagjeldende lovgivning. Forslaget vakte ramaskrik da det ble kjent, og det ble forkastet under stortingsbehandlingen. De begrensninger som ble satt på adgangen til å avlive katter, viser at avliving av katter ikke kan skje uten særskilt lovhjemmel. Når forslaget ikke ble lov, er det på det rene at det må hjemmel til for å ha rett til å avlive katter, og at slik hjemmel ikke er fastsatt i viltloven. Det foreligger en rettsavgjørelse av spørsmålet om hjemløse eller forvillede katter hører under viltloven. I kjennelse av den 29. mai 1997 uttaler Oslo Namsrett at: " --- herreløse katter, som må antas omfattes av viltlovens bestemmelser, hvoretter alle viltlevende landpattedyr i utgangspunktet er fredet ---". Rettens utsagn er klar tale. Hjemløse katter hører under viltloven og er fredet.

Europakonvensjonen til beskyttelse av kjæledyr.

Heller ikke i Europarådets konvensjon om beskyttelse av kjæledyr finnes det noen egen og selvstendig hjemmel for å avlive innfangede dyr. Man må fortsatt bygge på hva som internrettslig gjelder som hjemmel for slik avliving.

Forvaltningsloven

Ethvert vedtak som medfører inngrep i den enkelte borgers rettsfære, også innfangning og/eller avliving av katt, krever hjemmel i lov eller forskrift utferdiget i medhold av lov. Kommunestyret kan blant annet vedta slik avliving, men det er strenge vilkår. Fremgangsmåter for å fatte vedtak om inngrep overfor katter må følge forvaltningslovens regler om veiledning (§ 11), befaring (§ 15), forhåndsvarsling (§16), utredningsplikt (§ 18), skriftlighet (§23), begrunnelse (§§ 24-25), underretning (§27) og klageadgang (§§28-29).

Konklusjon

Det er fastslått i norsk lov og rettspraksis på området at det trengs positiv lovhjemmel for å avlive katter. Slik hjemmel for avliving av katt finnes

bare i dyrevernloven § 6 annet ledd, og gjelder syke, skadete eller hjelpeløse katter som er i en slik tilstand at helbredelse ikke er påregnelig, og i Smittevernloven § 4-1, for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller forhindre at den blir overført til mennesker. Foreligger ikke betingelsene etter disse bestemmelsene, er avliving forbudt og kan ikke skje. Friske katter kan fremmede ikke avlive på egen eller andres grunn enten det dreier seg om eide, hjemløse eller forvillede katter.

Konklusjonen er kort at det er forbudt å avlive

- katter som er i noens eie (strl.§§ 291 og 391)
- friske katter (dyrevernloven § 6)
- hjemløse katter på egen eller andres grunn (strl.§ 407, viltloven § 3)

Det finnes ingen lovhjemmel for en slik avlivingsaksjon som Mattilsynet i Søndre Vestfold ved veterinær og seniorinspektør Alf Jøndahl og leder i Dyrevernsnemnda i Søndre Vestfold, Vidar Bergstrøm, Kanalgata 9, 3263 Larvik, har gjennomført. Den må derfor være å anse som ulovlig.

Den aktuelle avliving av katter, som kan være både eide eller hjemløse, utgjør brudd på bestemmelser i dyrevernloven, viltloven og straffeloven. Vi ber om at saken etterforskes på dette grunnlag.

Vi ber også om at politiet bringer på det rene hvordan kattene er blitt avlivet, og om metoden strider mot dyrevernloven.

Norsk Huskattforening og NOAH begjærer nevnte personer tiltalte og straffet for brudd på de ovenfor nevnte lover og forskrifter.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter

Norsk Huskattforening

Jenny Berg-Rolness (sign.)

Bodil Eikeset (sign.)

Vedlegg:

Skriv om omsorgsprogram for hjemløse katter